

DÉLVIDÉK

Z O M B O R, II. ÉVFOLYAM, 36. SZ.
Csihás Benő u. 3. 1942. FEBRUÁR 16.

FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDOR

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő.
Levélcim: Zombor, p. f. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050

CSÜTÖRTÖKÖN VÁLASZT KORMÁNYZÓHELYETTEST AZ ORSZÁGGYÜLÉS

A kormányzó ur Bárdošy miniszterelnökhöz intézett legfelsőbb kéziratával kifejezte azon óhaját, hogy az országgyűlés válassza meg a kormányzóhelyettest - A kormányzó ur nem él ajánlási jogával - Szingapur 60.000 védője letette a fegyvert, új fejezetébe lépett Japán háboruja Tokió alkalmat ad Kinának, Újzealandnak és Ausztráliának a békekötésre Szumátra ellen döntő támadás indult

Japán háboruja vasárnap, mikor az angol védősereg feladta Szingapurt, a japán csapatok pedig megindították nagyarányú támadásukat Szumátra ellen, új fejezetébe lépett. Szingapur feladásával lezáródott japán hatalmas lendülettel végrehajtott rohamának az a fejezete, amelynek célja nem kevesebb volt, minthogy a Felkelő Nap országának katonái a csendesóceáni támaszpontok és Hongkong elfoglalása után kiragadják az angolszászok kezéből a távolkeleti Gibraltárt is, a demokratikus szövetségesek azon nagyfontosságú támaszpontját, amelynek birtokában Japán ellenőrzést gyakorolhat az egész India, Burma, Holland-India, Kína és Ausztrália felett.

Szingapur feladásával lapunk más helyén foglalkozunk, itt a hétfő délután folyamán érkezett újabb jelentéseket közöljük Szingapur feladásának körülményeiről. A tokiói közlés szerint Jamashita japán tábornok és a fegyverletételi egyezmény megkötésére a japán parancsnokságra érkezett angol tiszték találkozája igen rövid lefolyású volt. A tábornok kezét fogott az angol küldöttséggel és bemutatta az előre elkészített fegyverletételi egyezményt, amelyre csak igennel, vagy nemmel felelhettek az angolok. A brit küldöttség elfogadta és aláírta a feltételeket, miközben az erődök ágyúi még szakadatlanul tüzeltek. A fegyverletételi feltételek a következők voltak:

1. Az angol csapatok vasárnap este 10 órakor beszüntetik a tüzet,
2. Az angol főparancsnok és a maláji kormányzó a japánoknál maradnak, hogy kezeskedjenek a fegyverletételi feltételek betartásáról és
3. Szingapurba még az éjszaka folyamán 1000 japán katonai vonul be, akiknek az angol katonaság átadja fegyverét. Az angolok ezer felfegyverzett rendőrrel őrködnek a belső rend felett, amíg a japánok teljesen meg nem szállják az erődöt.

A japán csapatok élükön a páncélosokkal hétfőn reggel 8 órakor vonultak be Szingapurba.

Szingapur területén a fegyverletételi pillanatában

60.000 angol katona

volt. Ezek közül 15.000 az angol, 13.000 az ausztráliai a többi pedig a hindu parancsnokság kötelékébe tartozó volt.

A Stefani olasz hírközlő iroda illetékes japán tényezők nyilatkozata alapján hosszabb közleményt adott ki Japán háborus célkitűzéseiről

Szingapur elfoglalása után. Az olasz jelentés szerint Japán Burmában arra törekszik, hogy elvágja a burmai utat és ezzel lehetetlenné tegye, hogy az angolok utánpótlást küldhessenek a csungkingi Kinának. Burmát visszaadják a burmaiaknak. Hollandiában az a céljuk a japánoknak, hogy megsemmisítsék a holland haderőt. Újzeelandtól, Ausztráliától és a csungkingi Kinától viszont azt követeli Japán, vegyék vizsgálat alá japánellenes állásfoglalásukat, vegyék fontolóra helyzetüket és csatlakozzanak az új ázsiai rend kiépítésére tömörült hatalmakhoz. Dél-amerikától azt várja Japán tartsa meg semlegességét a távolkeleti háboruban. Végül Japán még fokozottabb mértékben kíván együttműködni Németországgal és Olaszországgal.

A japánbarát Keletázsia egész területén óriási örömet keltett Szingapur feladása. Mindenütt, akárcsak Japánban is a nép a templomokba sietett, hogy hálát adjon istennek a nagy japán sikerért. Sanghájban hét-

főn, a kínai új év második napján hangszórós gépkocsik járták be a várost és közölték a néppel a nagy eseményt, amely osztatlan örömet keltett. Sanghájban nagy tüzijátékokat rendeztek a győzelem örömeire és virágokkal díszítették fel az egész várost.

Tokióban korszakalkotó jelentőséget tulajdonítanak Szingapur végleges hirtokbavételének. A sajtótájékoztató rádióbeszédében kifejtette, hogy Japán most már megtámadhatatlanná vált. A tájékoztató szerint ennek a világháborúnak az utolsó napján kell lennie és Japán mindaddig nem teszi le a fegyvert, amíg az angolok befolyást teljesen ki nem irtotta és nem biztosította a béke feltételeit. Igen szép gesztus a japánoktól, hogy azoknak az államoknak, amelyeket csak az angolszász politika rántott be a háboruba — Újzeeland és Ausztrália — valamint Kinának módot nyujtanak arra, hogy békét kössön és megmeneküljön a további áldozatoktól.

A két ház együttes ülése 19-én választja meg a kormányzóhelyettest

Budapestről jelentik: A képviselőház hétfői ülésén Sinnyei-Merse elnök felolvasta Bárdošy miniszterelnök átiratát, amely szerint a kormányzóhelyettesről szóló törvényjavaslat megjelent az Országos Törvénytarban és ezzel jogerőre emelkedett. Közölte a miniszterelnök, hogy a Kormányzó Ur a következő szövegű legfelsőbb kéziratát intézte hozzá:

Kedves dr. Bárdošy!

Ebben az esztendőben töltöm be 74. évemet s a közeli napokban már 22 éve annak, hogy a nemzet bizalma az ország élére állított. Bár szellemi és testi erőim birtokában érzem még magam, az évek múlása mégiscsak érezhetővé teszi annak a felelősségnek súlyát, amely kétévített óta a vállamra nehezedik.

A kormányzóhelyettesről szóló törvény kihirdetettvén azon óhajomat fejezzem ki, hogy az országgyűlés válassza meg a kormányzóhelyettest.

A törvényben nyujtott ajánlásommal nem kívánok élni, s azt akarom, hogy a nemzet egyetemét képviselő országgyűlés óhaja szabadon érvényesüljön az országgyűlés által legalkalmasabbnak talált személy megválasztásában.

Felkérem a további eljárás megtételére.

A miniszterelnök kérte a Ház elnökét, hogy a felsőház elnökével egyetértésben tegye meg a szükséges intézkedéseket a kormányzóhelyettes megválasztására. A Ház tudomásul vette a bejelentést. Szünet után közölte az elnök, hogy a felsőház elnökével egyetértésben február 19-én, csütörtökön délelőtt 11 órára hívták össze az országgyűlés tagjait az országgház kupolacsarnokába a kormányzóhelyettes megválasztása céljából.

A Ház legközelebbi ülését 24-én tartja.

A Felsőház elnöke ugyancsak közölte a hétfői ülésen, hogy a képviselőház elnökével egyetértésben csütörtökre összehívták a kormányzóhelyettest választó országgyűlést.

Az írás tudatlanság

leküzdése ma már országos mozgalommá lett. Először nálunk a Magyar Közművelődési Egyesületek, később a Közművelődési Szövetség rendezett tanfolyamokat az analfabétizmus leküzdésére.

Ez a mozgalom ma már országos és az egyes országok és népek értékét az irni-olvasninemtudás kis lélekszáma szerint alapítják meg. Magyar ország az elsők között volt mindig. A magyar nép rokonai, a finnek vezettek ezen a téren, s mi büszkének lehetünk rájuk.

A huszonhárom évi megszállás azonban nagyon sokat rontott az arányszámon. A magyarok, az ezeréves hazában, megtanulták a betűvetést. Ha fiatal gyermekkorukban nem, akkor legkésőbb a katonaságnál. Amikor az országgrészek elszakadtak és az itt élő magyar fiatalok iskolába kerültek, idegen nyelven kellett tanulni. Az idegen betűvetést nagyobbreszt el is sajátították a magyar diákok, de magyarul nem volt alkalmuk megtanulni.

Igy a visszatérés után az ország iskolázatlan lakosainak száma ugrásszerűen emelkedett. Feladattá vált tehát megindítani a harcot az analfabétizmus leküzdésére.

Azok, akik a névelemzés miatt, a balkáni iskolapolitika következtében nem tanulták meg a magyar betűvetést, most jótétehetik az önhibájukon kívüli mulasztást. A magyar kormány iskolapolitikája lehetőséget nyujt erre és a Délvidéken is megkezdődnek a közeljövőben a hivatalos analfabéta tanfolyamok.

ARENA MOZI
 KEDD—CSÜTÖRTÖK
Enyhítő körülmény
 Nagy bűnügyi film.
 Főszerepben:
MICHEL SIMON, MILA PERELY
 Pótműsor: Magyar és olasz híradó.
 Előadások kezdete: hétköznap 6.15 és 9. va-
 sár- és ünnepnap 3.30, 6.15 és 9 órakor.

ROBBANÁS ÉS TUZ GIBRALTÁRBAN
 Algezirás, február 16.
 Gibraltárban hatalmas robbanás történt. Va-

Szingapurt feladták az angolok

Kinának alkalma nyílt arra, hogy elszakadjon az angol- szászoktól és csatlakozzék az új ázsiai rend kialakítására tömörült hatalmakhoz

Tokió, február 16.
 A lángokban álló Szingapurban vasárnap este 10 órakor a japán és az angol pa-
 rancsnokok között létrejött megegyezés értelmében megszűntek a harcok.

A brit fegyverletételt megelőzően elképesztően borzalmas harcok folytak a városért. Ember-ember ellen küzdött haláltmgvető végső elszántsággal. Az angolok talán már előbb letették volna a fegyvert, ha nem remélték volna, hogy az ádáz ellenállással sikerül csapataik jórészét elszállítani Szingapurból. A japán tengeralattjárók és bombázógépek azonban a szó szoros értelmében elzárták a britek menekülési útját, úgyhogy a csapatok elszállításának terve csődöt mondott. Erre az angolok megkezdtek a fegyverletételi tárgyalásokat.

A megadási feltételek között szerepel — mint a Domei iroda közli — az a feltétel is, hogy az angolok legfeljebb ezerfőnyi fegyveres

lőszinűnek látszik, hogy egy órhajó fedélzetén akna robbant. A robbanást pusztító tűz követte, amely átterjedt egy nagy olajszállító hajóra is.

SULYOSAN MEGRONGÁLT BRIT ROMBOLÓ HALOTTAKAT ÉS SEBESULTEKET SZÁLLITOTT GIBRALTÁRBA

Madrid, február 16.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy Gibraltár kikötőjébe egy repülőgépbombától súlyosan megrongált brit romboló futott be, amely több halottat és számos sebesültet tett partra.

katonaságot tarthatnak Szingapur városában a rend fenntartására addig az időpontig, amíg a japánok befejezik a szigeterőd teljes megszállását és átveszik a rend fenntartását a városban is.

Tokió örömmámorban ünnepelte Szingapur teljes bevételét, amelynek hírért az esti órákban a rádió sugározta széjjel.

Mint a lapok különjelentései közlik, a japánok a harcok beszüntetésével megszállták azt a legnagyobbjelentőségű angol erődöt is, amely az utolsó pillanatig tüzelt a japán csapatokra. A szigeterőd valamennyi pontján behúzták az angol zászlókat és helyükre a felkelő nap országának zászlaja került.

Hatalmas japán támadás indult Szumátra ellen

Ugyanabban az órában, amikor Szingapur angol védői letették a fegyvert, hatalmas arányú japán támadás indult meg Szumátra sziget ellen. A japán támadások főcélja Palenbang központi pont, ahol a szumátrai olajtermelés 50 százaléka összpontosul. Palenbang a sziget középső részén van és központja a hadihajók utánpótlásának is. A város közelében 100 japán repülőgépről ejtőernyősök szálltak le, amelyek elfoglal-

ták a repülőteret és több katonai támaszpontot majd közvetlenül ezután megérkeztek a japán csapatszallító hajók is, amelyek eről csapatokat tettek partra. Ezek azonnal megindították az általános támadást Palenbang ellen.

A sziget másik városa Pekanbaros ellen nagy légitámadást intéztek a japánok. A földön megsemmisítettek 5 angol gépet, míg a levegőben 10 brit gépet lőttek le.

Ez az utolsó világháború

Japán megtámadhatatlanná vált!

A szingapuri angol fegyverletételt alkalmából Ohira ezredes japán sajtótájékoztató rádióbeszédében méltatta a nagy japán siker jelentőségét. Kijelentette, hogy Szingapur teljes bevétel után nemcsak lendülettel folytatódik a háború. A japánok mindaddig folytatják a háborút, amíg az utolsó angolszász befolyást is ki nem irtják az ázsiai földrészről és a Csendes óceánról. Ennek a háborúnak az utolsó világháborúnak kell lennie és addig nem teszi le a fegyvert Japán, amíg a békét biztosítva nem látja.

Szingapur elestével — mondotta a sajtótájékoztató — Ausztrália, Hollandia, Burma és India gyakorlatilag Japán ellenőrzés alá kerül. Japán pedig a nagyfentosságú hongkongi, szingapuri és csendesóceáni támaszponts birokában megtámadhatatlanná vált. Csungkingi Kinának is számolnia kell ezzel és itt van a kedvező alkalom Csang-Kai-Sek kormánya számára, hogy elszakadjon az angolszászoktól és csatlakozzék az új ázsiai rend kialakítására japán vezetés alatt tömörült hatalmakhoz

Churchill baljóslatu beszéde

Az angol elnök bejelentette, hogy Anglia nem tud védekezni Japánnal szemben és a brit flottát „földredöntötték”

Amszterdam, február 16.

A Német Távirati Iroda részleteket közöl Churchill angol miniszterelnök vasárnapi rádióbeszédéből. Churchill mindenekelőtt emlékeztetett arra, hogy legutóbb, múlt év augusztusában beszélt, Roosevelttel folytatott megbeszél-

lései után. Akkor az ő szerepe az erősen szorongatott harcos szerepe volt, aki semleges barátjához ment. A Szovjet akkor igen súlyos helyzetben volt. Angliának a helyzete szintén súlyos volt, lehetőségei pedig csekélyek, csak saját erőire támaszkodhatott és egyedül kellett

NEMZETI MOZI

TELEFON: 158.

HÉTFŐ—CSÜTÖRTÖK

Minden idők legnagyobb cowboy filmje

TEXAS

II rész

A száguldó fantom

Pótműsor: Német és magyar híradó.

védelmeznie Egyiptomot, Suezet, a Nilus völgyét. Az élelmiszerszállítások is súlyos nehézségekbe ütköztek a német és olasz tengeralattjárók működése miatt.

Ez az állapot ma is fennáll

— mondotta Churchill.

Ezután arról beszélt az angol miniszterelnök, hogy a Szovjet az elmúlt év augusztusában milyen súlyos helyzetben volt és Angliára kötelezettségek hárultak a bolsevista szövetséges megsegítése érdekében. Beismerte Churchill, hogy az a segítség, amit Anglia a Szovjetnek nyújthatott, bizony nagyon kevés volt. A Távolkeleten is fenyegető volt a helyzet, s Angliának nem volt lehetősége arra, hogy egyedül szembeszálljon Japánnal.

„ÉPEN CSAK A VIZ FELETT TARTJUK FEJÜNKET”

Az angol miniszterelnök ezután foglalkozott a mostani helyzettel. Kiemelte, hogy most már Amerika is hadbanáll. A Szovjet helyzetét kedvezőbbnek mondotta Anglia szempontjából. Ezzel szemben hadbalépést Japán, Angliának sohasem lett volna elegendő ereje arra, hogy egyedül szembeszálljon Japánnal a Távolkeleten, akkor, amikor egyidőben Németország ellen és Olaszországgal szemben is harcolnia kell. „Épen csak a víz felett tartjuk a fejünket” — mondotta az angol miniszterelnök.

Beszélt Churchill azokról a nehézségekről, amelyek az angol hajózás elé tornyosulnak a földközítengeri ut elzárása miatt. Emiatt az angol hajóknak meg kell kerülniük a Jöreménység fokát. A miniszterelnök szerint az angoloknak keményen kell harcolniuk Libiában, csapatokat kell szállítani a Távolkeletre és vigyázni kell arra, hogy terveik ne mondjanak csődöt. Hangoztatta, hogy

ő nem hitte Japán hadbalépésének lehetőségében.

Japán viszont most a legkomolyabban szorongatja az angolokat. Egy olyan háborús szellemű fajtaival került szembe Anglia, amely ellen még akkor sem tudna sikeresen védekezni, ha történetesen jobb volna a felszerelése! Olyan a japán hadsereg, mint egy folyó, amely áttörte a gátat és feltartóztathatatlanul elsöpör mindent, ami útjában áll.

Az angol flottát, amely a pajzsa volt a védelemnek a földredöntötték.

NEHÉZ IDŐK ELÉ NÉZ ANGLIA

A továbbiakban arról beszélt Churchill, hogy a jövőben Anglia még az eddiginél is kedvezőtlenebb és nehezebb idők elé néz és ez sok hónapokon keresztül így lesz. Csak az segítheti át Angliát a válságon és ránthatja ki a „romlás völgyéből”, ami 1940 nyarán megmentette. Csak egy bűn lehet most és ez a gyengeség és egyenletlenség.

Végül Churchill bejelentette a maláji és a szingapuri súlyos kudarcot.

Anglia belpolitikai helyzete is súlyos a sorozatos kudarcok miatt

Amszterdam, február 16.

A Reuter angol hírközlő iroda jelenti, hogy az alsóház kényszeríteni akarja a kormányt arra, hogy a legközelebbi alsóházi ülésen engedje meg a vitát az általános hadihelyzetről. A kormány nem nagyon hajlik a kérés teljesítésére és azzal igyekszik elődzni az alsóház követelését, hogy szüksége van újabb értesülések beszerzésére, mindamellett megeshetik, hogy enged az alsóház erélyes nyomásának.

Az angol rádió „fekete hétvégnek” nevezte az elmúlt hét utolsó napjait és bejelentette,

hogy a kormánynak kemény bírálatot kell el-
tűnie az alsóház részéről a kudarcok miatt. Az
alsóház legközelebbi ülésén kétségtelenül fe-
szült lesz a légkör, nemcsak a szingapuri eset,
hanem a La Manchon aratott német győzelem
miatt is. Az ülés lefolyását illetően sok függ at-
tól, milyen részleteket fog majd Churchill kö-
zölni a csatornai tengeri és légi ütközetről. Va-
lőszínűleg kellemetlen kérdésekkel illetik a

kormányt azért, mert az alsóház felfogása sze-
rint nem építették ki kellőképpen Szingapur vé-
delmét a szárazföld elől.

Az alsóházban két különböző csoport fog-
lal el éles álláspontot a kormány ellen. Az egyik
csoport azt kifogásolja, hogy Churchill egysze-
mélyben hadügyminiszter is és követeli, hogy
az elnök adja át másnak a hadügyi tárcát. (MTI)

A keletázsiai Dünkirchen

Tokió, február 16.

A fogságba jutott angol katonák elbeszélé-
séből kitűnik, milyen borzalmasak voltak az utol-
só szingapuri órák a fegyverletétel előtt. A ka-
tonák elmondották, hogy a város égő pokol
volt. Az utcákon és parkokban halálrafaradt,
rémült polgárok és katonák adták szakadatlan
tüzelés közben. Az angolok itt is, mint Dünkir-
chennél, megkísérelték, hogy megmentsek csa-
pataikat, a japán tengeri és légierők azonban
elzárták a menekülés útját, úgyhogy csak igen

keves katonát sikerült elszállítani. Egy kisebb
ausztráliai hadihajónak sikerült megmenteni egy
elsüllyesztett angol szállítóhajóról 1723 kato-
nát, míg kétszáz katonát a tenger hullámaiból
mentettek ki. A menekülés olyan pánikszerű
volt, hogy pl. egy hajó, amelyen csak 50 kato-
nának van hely, 500 menekülővel futott be egy
jávai kikötőbe. A megmenekült angolok vala-
mennyien Jáván szálltak partra. A menekültek
elrettenve beszélnek az utolsó órák borzalmairól.

Német hadijelentés

Berlin, február 16.

A vezéri főhadiszállás hétfői hadijelen-
tése közli, hogy a keleti arcvonal középső
szakaszán a német csapatok megsemmisít-
ettek bekerített ellenséges csoportokat és
eközben 800 foglyot ejtettek, valamint 43
löveget és más hadianyagot zsákmányoltak.
Az ellenség az arcvonal más szakaszain is
súlyos veszteségeket szenvedett. Vasárnap
46 repülőgépet veszített a szovjet, míg né-
met veszteség nem volt.

A La Manche csatornán német zártörő
hajó ellenséges gyorsnaszádokkal vívott
harcban több találatot ért el és egy brit
gyorsnaszádot valószínűleg elsüllyesztett.
Északafrikában sikeres helyi előretörést
hajtottak végre a német csapatok.

Málta szigetén légitámadásokkal jelen-
tős rongálásokat okoztak az ellenségnek. A
Málta és Északafrika feletti légi harcokban
15 angol gép megsemmisült, míg német
veszteség nem volt.

Tozso miniszterelnök beszéde

Tokió, február 16.

Tozso miniszterelnök hatalmas beszédben
számolt be a parlamentben a Szingapur elesté-
vel beállott új hadihelyzetről. Hangzottatta, hogy
Szingapur elestével a japánok elfoglalták az an-
golszászok minden nagyfontosságú keletázsiai
támaszpontját. A hadműveleteket folytatják va-
lamennyi arcvonalon. Burmát, Hollandiát, Kínát
visszaakarják adni a bennszülötteknek a ja-
pánok. Elvárják a hinduktól is, hogy lerázzák az
angol igát és visszaadják Indiát az indiaiaknak.
Eltökélt szándéka Tokiónak, hogy csungkingi
Kinának, amelyet elszigetel a külvilágtól meg-
adja a kegyelemdíjást. A néppel azonban ke-
resi a baráti összeköttetés szálait a japán kor-
mány. Általában a japánok azt akarják, hogy
Keletázsia minden népe rázza le magáról az an-
golszászok igáját és működjön közre az új ázsiai
jóléti övezet kiépítésében.

JAPÁN TÁMADÁS KÖVETKEZTÉBEN
ÉLETÉT VESZTETTE AZ ANGOLSZÁSZOK
CSENDESÓCEÁNI HAJÓHADÁNAK
FŐPARANCSNOKA

Sangháj, február 16.

A Domei iroda jelenti, hogy megne-
merősített hírek szerint Thomas Hart tengernagy, az

angol-amerikai flotta csendesóceáni parancs-
noka is életét vesztette a Jáva magaslátán a
napokban lezajlott ütközet során.

A JAPÁNOK ELFOGLALTÁK PALEM- BANGOT

Sangháj, február 16.

Hivatalos batáviai jelentés szerint a japán
csapatok elfoglalták Palembangot, Celebesz leg-
fontosabb kikötőjét.

JAPÁN 18-ÁN UNNEPLI MEG HIVATALO- SAN SZINGAPUR BEVÉTELÉT

Tokió, február 16.

Egész japánban 18-án tartják meg a hiva-
talan ünnepségeket Szingapur bevételé alkal-
mából.

A BURMAI HARCOK

A rangooni rádió jelenti, hogy a japán csa-
patok gyors előnyomulással elérték Thaton vi-
dékét, amely 60 kilométernyire fekszik Marta-
bántól északra. A japán előnyomulás Rangoon
ellen folyik. Burmában egyre súlyosabbá válik
a helyzet, Rangoon a polgári lakosság menekü-
lése folytán elnéptelenedett.

Kitünő eredménnyel végződött a kulai gazdasági tanfolyam

A többhetes gazdasági tanfolyam, me-
lyet a földművelésügyi minisztérium rende-
zett Kulán, vasárnap délelőtt a község háza
tanácstermében ünnepélyes záróvizsga ke-
retében véget ért. A Híszkegy elnöklése
után Csávossy László főjegyző meleg sza-
vakkal üdvözölte a megjelenteket, majd
Günther Ferenc akad. okl. gazda, a tanfo-
lyam vezetője emelkedett szólásra és kü-
lön is üdvözölte a tanfolyamon résztvevő-
ket, majd beszámolt a tanfolyamról. Ezután
a tanfolyam hallgatóinak elméleti vizsgája
következett a gazdasági fő- és mellékta-
n tárgyakkal. A szünet után Galambos Sán-
dor szavalt, majd Tartja Kanyó István
községi bíró, a gazdakör elnöke elmondta
elnöki megnyitó beszédét. Több időszaki
gazdasági kérdésekkel foglalkozó előadás
kat tartottak, az elnöki összefoglalót Dudás
István h. elnök mondta el. A tanítványok

bucsját és köszönetét Schmidt Mihály tan-
folyamhallgató tolmácsolta. Vitéz Somogy
vári Gyula »Csiki történet« című versét
Kömmöczy János szavaltta el nagy tetszés
közepette. Majd magyar népdalok következ-
tek, melyeket Hamvas György betanításá-
val a tanfolyam hallgatói adták elő. A mű-
sor után következett a bizonyítványok ki-
osztása és az ezüstkalász jelvények feltű-
zése. Ezután a közélet és a gazdatársada-
lom vezető egyéniségeinek részéről több
felszólalás hangzott el: dr. Csehy János fő
szolgabíró, dr. Schick Károly kir. közjegyző,
gazdaköri elnök mondtak nagyhatású
beszédet. Az indítványok elhangzása után
a miniszteri vizsgabiztos a záróvizsgát be-
zárta és a megjelentek elénekelték a Him-
nuszt. Délben közös ebéd volt a »Zöldkert«
vendéglőben.

Pályázat kereskedősegedek kitüntetésére

A m. kir. kereskedelem- és közlekedés-
ügyi miniszter az 1942. évre is pályázatot
hirdet olyan kereskedősegedek és a 7.500—
1935. M. E. sz. rendelet 3. §-ának 2. pontja
értelmében hatáskörébe utalt iparossege-
deknek 100—100 pengővel és oklevéllel va-
ló kitüntetésére, akik negyvenötödik élet-
évüket már betöltötték és legalább 25 év
óta megszakítás nélkül állanak ugyanazon
munkaadó szolgálatában.

Minden pályázó köteles a pályázati kér-
vényéhez csatolni

a) munkaadója nyilatkozatát arról,
hogy mennyi idő óta van jelenlegi munka-
adójánál megszakítás nélkül alkalmazva és
hogy alkalmaztatásának egész ideje alatt —
különösen a forradalmi idők és a megszállás
alatt — kifogástalan és nemzethű maga-
tartást tanúsított;

b) rendőri hatóság erkölcsi bizonyítvá-
nyát arról, hogy az állam iránti hűség és
az egyéni megbízhatóság szempontjából
nincs ellene kifogás;

c) keresztény származását igazoló ok-
iratait (nagy szülőikig bezárólag).

A nem magyarországi születésű pályá-
zók a magyar honosság megszerzését is igá-
zolni tartoznak.

Akik már jutalomban részesültek, a pá-
lyázaton részt nem vehetnek.

A pályázatokat legkésőbb 1942. évi má-
rcius hó 10-ig a szegedi kereskedelmi és
iparkamaránál kell benyújtani.

A közellátásügyi miniszter rendelete

A közellátási miniszter most kibocsá-
tott rendeletében úgy intézkedik, hogy a
rendelettel eddig még meg nem állapított
főzelék- és gyümölcskonzervárakat a málna-
szörp kivételével az előállító üzemek
meghatározott kalkulációk keretében ma-
guk állapíthatják meg. A paradicsompüré,
lecsó, zöldborsó, vajbaj, gyümölcszék és
dzsemek bármilyen minőségben és csoma-
golásban csak a már eddig megjelent ren-
deletek vagy külön kérelem alapján adott
ármegállapítások szerint hozhatók forga-
lomba.

A rendelet szerint az előállító üzemek
a megállapított fogyasztói konzervárakat
március 5-ig kötelesek a közellátási minisz-
ternek bejelenteni. A gyárak, a nagykeres-
kedők a fogyasztói árat kötelesek a számlán
feltüntetni, vagy pedig a fogyasztói árat
feltüntető árjegyzéket minden egyes eset-
ben a számlához mellékelni.

Sirkó mint hirdetőoszlop

(MN) Sumen bolgár városban, mely az
ország legszebb mohamedán mecsetjéről hí-
res, egy hangulatos mohamedán temető is
van török hősök és szentek disznólá-
szesebb sírköveivel. Az egyik legszebb és
legnagyobb sírkövön, mely minden idegen-
nek már messziről szemébe ötlök, a követ-
kező furcsa sírfelirat olvasható: »Itt nyug-
szik Muharem Ulken, aki Sumenben a Szer-
dika-utcában lakott és egész Bulgáriában a
legjobb cipőfényesítőt és szappant gyár-
totta. Ha a gyanutlan idegen a helybeliek-
től kérdezősködik, hogy Ulken ur miért ép-
pen cipőfényesítő pasztáit és szappanját
tartotta érdemesnek élete főműveként ki-
emelni, még meglepőbb tényről kell tudomást
szereznie: Ulken ur nemcsak hogy
nem halt meg, hanem a legjobb egészség-
nek örvend és szorgalmasan kotyvasztja
pasztáit. Sirkövét egyedülálló ember lévén
gondos előrelátásból állította fel és mivel
az újsághirdetést tulajdonos drágának ta-
lálja, egyben hirdetőoszlopnak is felhasználta.

A háboru útján...

Jáva szigete, ahol a varázslók és táncosok kartellba tömörülve várták a világjárókat

A hollandindiai szigetek közül területi és gazdasági szempontból a legjelentősebb Jáva. Három kategóriába sorozták a szigeteket. Az első kategóriába tartozott Jáva, amelynek kolonizálása teljesen befejeződött, a másodikba Szumatra és utoljára maradt Borneo. Ma már valamennyi hadszíntérre változott.

Borneo szigetén, a petróleum, szén és gyémánt hazájában még nem civilizálták a dajakok fejedelmek-törzseit. Jáva viszont a gyarmatosítás mindenre kiterjedő képét mutatja és igen nagy gazdasági forgalmat bonyolít le.

A Présent című francia hetilap munkatársa egy régebbi utazásának érdekes és eredeti élményeit közli lapjában. Borneo és Jáva között két napig tart a hajóút. A hajó Surabaya kikötőjébe fut be. A kikötőben sok kilométer hosszúságban futnak a rakpartok, egymást érik a mozgó hidak, daruk, petróleumtartályok, cukortartályok. Széles teherhajók és személyszállító hajók sorakoznak egymás mellett. A rakparton fénylő karosszériájú autók. Az elegáns hotel-szolgák megrohanják az utast:

- Grand Hotel, Sir?
- Majestic, signor?
- Jáva Hotel Monsieur?

A széles, kátrányozott uton zsufolt villamosokkal és rengeteg autóval, kocsival találkozunk.

Parkokon, pálmákkal szegélyezett utakon jutunk el a hotelhez, amely vetekszik a lelegegységesebb európai szállodákkal. A szálló éttermében este kötelező a szmoking.

Másnap egy honfitársam jól mulat sétánk alkalmával csodálkozásomon:

— De hiszen nem vadak országában van, hanem a világ leggazdagabb szigetén: Jáva a cukor, rizs, tea, kaucsuk, dohány hazája. Évenként többszázmillió holland forint értékű árut exportál.

Az országuton autók rizsföldek között halad el. A földeket gondosan művelik.

Nincs egyetlen négyzetméternyi terület, amely ne lenne megművelve és öntözve.

Hosszu kilométereken terülnek el a rizsföldek, a dohányültetvények, a cukornád ültetvények és azután még magasabban, a hegyek oldalán a kávé- és teaültetvények, amelyek élérik a vulkánok lávaterületének szegélyét.

— Jávában csak a vulkánok lábával borított terület maradt megműveletlenül, — magyarázza a vezetőm — és ezenkívül csak az országutak aszfaltja...

32 millió lakós

A külvárosokban hemzsegő, kétes tisztaságú, zajongó tömeg. De a bennszülöttek kis házai tökéletesen tiszták, a lakosság egészséges. Harminchét millió ember él Jáván, a bennszülötteknek parlamentjük van, kórházaik, laboratóriumaik, szülőotthonaik vannak.

— Batáviában megkaphatja a pontos adatokat, — világosít fel utitársam. — Rövid idő alatt eljuthat a fővárosba a kitűnő vasuton, amely hálókocsival és étkezővel is rendelkezik.

De ha akar, repülőgépen is mehet, naponként kétszer indul a rendes repülőjárata.

Fejünk felett éppen ekkor haladt el egy kétmotoros szép repülőgép.

A hajóstársaságok és a turista ügynökségek a bali-i lányok fényképeivel csábítják az idegeneket Holland-Indiába.

— Én is meg akartam nézni az alig felöltözött leányok szigetét. De utazásaim során olyan nagy családokban még nem volt részem, mint Bali-szigetén.

— Képzelnének el egy hatalmas Lunaparkot, bennszülött táncmulatságot, szabadtéri színpadok, templomok, minden utcáson egy-egy látványosság. Nyomban megérkezése után a hotelportás a világ legerősebb arckifejezésével megkérdezi a turistát, hogy estére óhajt-e táncosokat külnön verandája elé.

A táncosok valóban megjelennek és kizárólag az ő részére előadást rendeznek maszkokkal, ünnepi ruhában, démoni bűvös mozdulatokkal.

Az egyhuru hangszerek és a gongok lármája nem hagyja aludni a szomszédokat, akik a világ minden nyelvén szitkozódnak. Amikor az előadás véget ért, a trupp öreg főnöke átnyújtja a számlát. Bali-szigetén a táncosok szervezve vannak és megállapított árértéket táncolnak.

A varázslók kartellba tömörültek.

Fényképezőgéppel, térdnadrágban, sportingben éppen most száll partra egy yankee-turista. Megtorpan, amikor meglát egy pálmafa alatt álmodozó szép fiatal leányt. A leány felé tart, mire ez közömbösen és komolyan úgy helyezkedik, hogy még festőibb látványt nyújt-

Utilevelek Ukrajnából

Séta Kiev romjai között

Irtó: Darvas János

— Mi ehhez képest Belgrád pusztulása? Gyermekekjáték!

Igy kiáltott föl egyik újságíró-társam, amikor Kiev főutcáján végigtekintett. Valóban a híres Kréscsátik-sugarút, amely körülbelül olyan hosszú, mint az Andrássy-ut s mindkét oldalán csupa 5—6 emeletes paloták szegélyezték, ma siralmas romhalmaz. A legtöbb ház alapjaiból föl van robbantva. A közbelső házakból csak a kormos falak maradtak meg, belsejüket tüzvész pusztította el. De a romlás nemcsak a Kréscsátik két palotasorát törölte el a föld színéről. Átcsapott a szomszédos keresztutcák házaiba is. Egész háztömbök omltak össze, mint törékeny kártyavárak. Mintha gigászi erejű földrengés ráta volna meg alattuk a földet. Csak a házak helyén s a járdán fordult föl minden: kő kövön nem maradt. Bármerre fordul a szem: rom és rom. A legelőkelőbb városnegyed fekszik romokban.

SZOVJET CSÜCSTELJESÍTMÉNY

Síj ezt a teljes, tökéletes pusztítást nem elenséges kéz okozta. Nem német légitömb, sem német ágyugolyó. Maga a Szovjet robbantotta és égette föl! A Szovjet gyújtott poklot a saját elvesztett városában, nem törődve, hogy ezzel százak és ezrek otthonát, ezernyi orosz és ukrán testvérének életét pusztítja el. A Szovjetet mindez nem érdekelte. Rombolt a rombolásért. Robbantott a robbantás gyönyörűségéért, gyilkolt l'art pour l'art. Az anarchista-nihilista lélek szadizmusa itt érte el orosz földön a rombolás művészetének legmagasabb tökélyét. Csúcsteljesítmény volt, el kell ismerni.

A városban máshol is robbantottak és gyújtogattak. Hidakat, gyárakat, raktárakat pusztítottak el. De az szabályos hadi cselekmény volt. Közvetlenül a város elvesztése előtt röptették levegőbe a Dnyeper lánchidját, amely 1853 óta állott, a két vasuti hidat, a darnyci raktárakat. Ez mind rendjén való volt. De a város közepén, a kereskedelmi paloták, nagy szállodák, szövetkezeti házak, közhivatalok, népbiztoságok előkelő utcáját a legraffináltabb időzített pokolgépekkel már kivonulásuk után, utólag röptették levegőbe.

Az első robbanás kivonulásuk után két napra történt. Aztán egy másik, egy harmadik helyen dördült el az ekrazit. Nyomában tüzvész. Képzeltető, milyen rettegés fogta el az egész belvárosi lakosságot. Mennél több ház omlott össze, annál jobban féltek attól, hogy a kivonult kommunisták az ő házukat is aláaknázták. Sokan beleöszültek a rettegésbe.

POKOLI POKOLGÉPEK

A kommunisták azt hitték, hogy a robbanásokkal a megszálló német és szövetséges csapatokban okoznak kárt. Ezzel szemben a megszálló csapatok eleve a külvárosokban helyezkedtek el s mondhatni páholyból nézhették a szerencsétlen belváros tragédiáját. A bolsevistáktól földobott kő — ezt szó szerint kell érteni — az orosz-ukrán lakosság fejére hullott vissza.

Augusztus 18-án esett el Kiev s egész szeptemberben, október második feléig ismétlődtek

son. A gyanútlan turista elcsattantja fényképezőgépét. A fiatal leány ekkor megmozdul és a turistához lép:

— Egy forint a modell díja, gentleman...

Heteken át kell utazni a hollandindiai szigetek világában, amíg megismerhetjük e szinte kimeríthetetlen gazdagságu szigetvilág kincseit.

Borneó, Jáva és Szumatra petróleumkútjai 1938-ban hétmillió tonna petróleumot termeltek.

Jáva a világ kaucsuktermelésének majdnem harmadrészét, 170.000 tonna kaucsukot exportál. A szumatrai ónbányák évi termése 33 ezer tonna.

Holland-India a legutolsó háborúelőtti adatok szerint évente közel 940 millió forint értékű nyersanyagot, gyarmatárut exportált.

Holland-India áldott földje kimeríthetetlen kincsesháza a gyarmatosítóknak, amellet pedig stratégiai szempontból ugródeszka a Csendes-óceán kontinensnek számító hatalmas szigete: Ausztrália felé.

két-három napi szüneteléssel a tüzvészek és robbanások. A szegény ukrán polgár nem tudhatta, mikor repül vele levegőbe a ház. Véletlenül kinyitott egy ajtót, az ajtónyitással megáramtotta a pokolgép mechanikus gyújtóját. Vagy fölgyújtott egy villanylámpát: rövidzárlat keletkezett s az fölgyújtotta a bombát. Az közönséges eset volt, hogy a vízcsapból kiengedett víz vegyi hatása váltotta ki a robbanást. Még ennél is közönségesebb volt az egyszerű óraművel időzített bomba. Ez csak rövidebb lejáratra alkalmas. Hosszabb tartamra olyan villanygyújtót alkalmaztak, mely akkor létesít rövidzárlatot, illetve gyújtja a bombát, ha a benne lévő savas folyadék átrágja fémedényét.

GYILKOS SZTALIN-VODKA

A mieink nem ültek föl a cselnek. Épügy nem hitték a finom pálinkaszágu „Sztalin-vodka” és „Molotov-likőr” fölliratu üvegeknek sem. Ezek folyadéka ugyanis a dugó kihúzásakor szintén fölrobbant. A lakosság arról is beszélt, hogy egyes házak légberöpitését a bolsevisták a távolból bizonyos hullámhossz iránt érzékeny rádiószervezet segítségével végezték.

Hogy ezekből a mendemondákból mi igaz, mi nem, azt ma még nem lehet tudni. De a lakosok közelebbfekvő magyarázatról is beszélnek. A zsidókat vádolják. Ilyesmire utal az az intézkedés is, amely a robbanásokat összefüggésbe hozta a keleti zsidóság jelenlétével. Amióta a zsidókat Kievből utolsó szálíg eltávolították — ez október utolsó napjaiban történt — azóta egy csapásra megszűntek a titokzatos házösszeomlások. A robbanások elmaradása utólag igazolni látszik a keleti zsidóság felelősségét.

ROM-UTCA

Nézem a romokat. Hány ember lehet alattuk. Hullaszagot nem érezni. Hideg van.

Egy helyen hadifoglyok szedik rendbe a téglákat. Olyan téglátömegek, betontömbök és törmelékhegyek fekszenek itt, hogy hónapok kellenek majd eltakarításukhoz.

Emitt négy ajtó roncsa hever a rom mellett a járdán. Amott a pincében bányát nyitottak. Vállalkozószellemű ukránok kibányásszák az összedült ház szénkészletét. Jó üzlet.

A szomszéd rom alól tiszta víz csörgödez az utcára. Mintha forrásvíz volna. Valószínűleg vízvezetékéből jön.

Itt egy szegény asszony rongyokat, edényeket szed össze a romokból. Ennyi maradt meg otthonából.

— Szeszélyesek a pokolgépek, néha tréfásak is.

A legközelebbi sarkon egészen újfajta vasbeton ház állott. Belseje oszlopokon nyugodott. Külső falai épek, belül azonban csak az oszlopváz s néhány vasgerenda maradt meg. Rajtuk furcsa összevisszaságban vaságyak lógnak.

Az utcátábla érintetlen. De a rajta levő név már olvashatatlan. Német bajtársaink új néven emlegetik az utcát. Új neve: Ruinen-gasse. Magyar honvédeink is így mondják: Rom-utca. Nem is lehet ezt másképp nevezni.

Temerin meleg szeretettel ünnepelte Stuchlik Lajos képviselőt

Megoldják a község problémáit

Temerinből jelentik: Temerin szombaton este meleg szeretettel és kitörő lelkesedéssel ünnepelte képviselőjét, Stuchlik Lajost, aki a kisebbségi sorsban is a község vezető egyénisége volt és minden igyekezetével a község magyar népének boldogulásán fáradozott. Stuchlik Lajos mint gazdaköri elnök számos olyan elgondolást ültetett át a gyakorlati életbe, amelyek példát mutattak, hogyan kell gondoskodni a népről és hogyan kell biztosítani a népi érdekek hathatósabb védelmét.

A község közszereketben álló képviselőjének ünneplésén több mint kétszáz személy jelent meg a Káaszinóban rendezett banketten. Tóth Imre községi bíró a község, Klinecz András a DMKSz, Tóth Szilveszter a Katolikus Kör, Ágocs Sándor a bukovinai székelyek, Bilinczki Imre az iparosok, Bognár József a Gazdakör, Szalai István a tantestület, Berky József az Iparos Dalárda, Uri János a kereskedők, Varga Mátyás a munkások, Bódy Géza jegyző a TSK, Tischler János pedig a temerini német

ség nevében köszöntötte megleghangu beszédében a képviselőt.

Stuchlik Lajos képviselő válaszában mindenképp előtt megköszönte a megnyilvánult szeretetet, majd rámutatott arra, hogy az elmúlt 22 év alatt nem sokat lehetett tenni Temerin érdekében és ezért a magyar község elmaradt a haladás útján. Most már azonban lehetővé vált, hogy a község problémáit megoldják. Mindenképp előtt az iskolaépületek kérdése, valamint a házhelyjuttatások és a földosztás az a feladat, amelynek megoldása nem tűr halasztást.

Figyelmeztetett arra a képviselő, hogy nehéz időköt élünk. Minden magyarnak áldozatot kell hoznia. Ehhez azonban nem elég csak a kötelességtudás, hanem lelkesedés is szükséges.

Nagy Béla polgármester igazgató kérte a képviselőt, hogy mint délvidéki ember küzdjön a rang és címkorság ellen, amelynek bacilusait hozzánk is behozták. A képviselő megígérte, hogy mindent elkövet a cím és rangkorság elharapozása ellen.

Templomot építenek a bácsjózsef-falvi székely telepések

Két délvidéki székely telepésfalu villanyvilágítást kap

Csak a nyáron lesz egy esztendeje annak, hogy a Bukovinából hazajött székelyek megtelepedtek a Délvidéken, a vissza tért Bácska áldott földjén, amelyen majdnem egy negyed századig az idegen megszállók élvezték a dusantermő rónaság gyümölcsét, máris a legnemesebb mozgalmat indították meg: az építómunkát.

— A Szabadka és Csantavér között lévő Bácsjózseffalván a székely telepések elhatározták, hogy templomot építenek, mert Isten-háza nélkül nincs magyar falu és nincs magyar élet.

A bácsjózseffalvai székelyek már is megkezdtek a templom építését és naponta ötven szánt jelöltek ki az építkezéshez szükséges anyag összehordására.

A templom építését előreláthatóan a tavasszal megkezdik.

Illetékes helyen elfogadták azt a kérelmüket is, amelyet a falu villanyvilágításért nyújtottak be és amint enyhül az idő azonnal megkezdik a villanyhálózat kiépítését is,

amelyet Ó-Nagyfényen keresztül Szabadka villanyhálózatába kapcsolnak majd be. Így nemcsak a falu, hanem a nemzetközi úton mentén lévő tanyavilág is kaphat villanyáramot.

A Csantavértől alig három kilométerre lévő Istenes nevű székely falu szintén azzal a kérelemmel fordult az illetékes hatóságokhoz, hogy a falut lássák el villanyvilágítással. Ennek az óhajnak megvalósítása azonban már akadályokba ütközik,

mert Csantavér saját villanyszükségletét is alig tudja előállítani de ha a csantavériek régi vágya teljesülhet, hogy község is Szabadkáról kapna majd áramot, úgy Istenes is azonnal megkapja a villanyvilágítást.

A székelyek, s részben a csantavériek is mozgalmat indítottak, hogy minél előbb megkapják a 220 volt feszültségű áramot, amely zavar nélkül ellátná a két falu világítását.

„A délvidéki magyarság a kisebbségi sorban nem ismerle a megkülönböztető cím és rangjelzést és ennek most sincs közöttünk helye”

A Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetség f. hó 22-én 9 órai kezdettel tartja Ujvidéken a beltéri rom. kat. kör nagytermében évi rendes közgyűlését. E közgyűlés tárgyat elnöki megnyitó, főtárgyi jelentés, az egyes szakosztályok elnökeinek beszámolója, költségvetés 1942 évre, az alapszabályok szerinti új választmányi tagok választása, valamint az alapszabályok a magyar törvények szerinti átdolgozása fogja képezni.

Választmányi tagjainkat, fiókjaink elnökeit és megbízottait, valamint taggyűlési leteink kiküldötteit ezúton is meghívjuk.

A közgyűlésen minden fiókunk annyi taggal képviselheti magát, ahány meg-

kezdett 100 taggal rendelkezik. Kiküldöttek azonban csak nagykorú tagjaink, valamint azok lehetnek, kik nincsenek tagdíjhátralékban.

A DMKSz a f. hó 11-én este intézőbizottsági ülést tartott, melyen melegen üdvözölték Krámer Gyula elnököt örökös felsőházi taggá történt kinevezése alkalmából.

A Kormányzó Ur legfelsőbb elhatározásával Szövetségünk tagjai körüli hármát a felsőház élethossziglani tagjává nevezett ki, köztük Krámer Gyula elnökünket is, a magyar országgyűlés pedig Bárdossy László miniszterelnök javaslatára tagjaink kö-

zül több mint tizet országgyűlési képviselőül hívott be.

Kétségtelen, hogy a Kormányzó Ur Ófő méltóságának bizalma és az országgyűlési behívás oly személyeket ért, akik az elnyomatás éve alatt az itteni magyarság tényleges vezetői voltak és egyéni érdeküket, személyi biztonságukat nem tekintve dolgoztak a délvidéki magyarság javáért és jövőjéért.

Ugy a felsőházi kinevezések, mint a képviselői behívások azt mutatják, hogy a legfelsőbb hely és a kormányzat méltányolták azt a munkát, amelyet ezek a férfiak a Szövetségben belül végeztek és megbízatásukat, — tulajdonképpen a Szövetséget —, mint a délvidéki magyarság összességét ért kitüntetéset és bizalmat kell tekintenünk.

Kétségtelen az is, hogy ezáltal a délvidéki magyarság összessége most már törvényes képviselője utján törekedhetik mind azon jogok elnyeréséért, melyek őt itt a Délvidéken megilletik és minthogy a felsőházi tagok és képviselők nagy többsége a Szövetség lelkes harcosa és munkása, a Szövetség célkitűzéseit és terveit most már segítségükkel és megnövekedett tekintéllyel még hatékonyabban tudja majd megvalósítani.

Felhívjuk valamennyi tagunkat, hogy minden ügyünkben bizalommal és a régi ösztartozás érzésével forduljanak a Szövetség azon tagjaihoz, akik már törvényes képviselői a Délvidéknek és legyenek meggyőződve, hogy ezek minden erejükkel és képességükkel az igazságos és közérdekű ügyek harcosai lesznek.

Egyben felhívjuk figyelmüket arra, hogy a huszonhárom éves elnyomatás alatt egymással vallási, társadalmi és vagyoni viszonyokra tekintet nélkül összefert a magyarság, soha nem ismerve a megkülönböztető címeket és rangjelzést, így ennek most sincs közöttünk helye.

Kérjük ezért a Szövetség valamennyi tagját, hogy azokkal szemben, akik érdemeik elismeréséül megkülönböztető címmel bíró állást, vagy helyet foglaltak el, a régi megszokott módon tisztán állásuknak megnevezésével szólítsák meg.

Érdekes apróságok

A világ legnagyobb bélyege, az 1866-ban óriási bélyeg, melynek nagysága megközelítőleg centiméter széles és tíz centiméter hosszú. Az Roos nevű könyvkereskedő Kimberleyben hozta a levelezőlap nagyságának felét, nyomtatványok bérmentésére szolgált, de esetlenség miatt természetesen hamarosan kiment a forgalomból.

A postai bélyegeket Franciaország vezette be először XIV. Lajos korában. Ezek a bélyegek egy sou értékű nyomtatott szalagok voltak és csak a párizsi városi posta működési területén voltak érvényben.

Az első ragasztóshátú bélyeget 1832-ben egy Roos nevű könyvkereskedő Kimberleyben hozta forgalomba. Az egyetlen megmaradt példányt 1936-ban egy johannisburgi bélyegkiállításán mutattak be.

Az első repülőbélyeget a németbirodalmi posta adta ki 1912-ben. Egy tíz filléres bélyeg volt, pirosas barna színben.

Brit-Guyana 1856-ban egy egycentes fekete bélyeget adott ki, melyből egyetlen egy példány maradt fenn. Ezt a példányt egy gyűjtő 1872-ben egy sillingért adta tovább, ára azonban 1921-ig 360.000 sillingre emelkedett.

A híres kék Mauricius-bélyegből még 12 darabot tartanak számon a gyűjtők. Az egyik 1912-ben egy millió nyolcszáz ezer frankos áron cserélt gazdát.

HIREK

««OO»»

Ügyeletes városi orvos: Dr. Lackner Lajos, Irefort utca 5. Tel.: 188. Az ügyeletes szolgálat vasárnap 14 órakor kezdődik és tart a következő vasárnap 14 óráig.

OTI ügyeletes orvosa: Dr. Szabó Endre, Flórián utca 8.

Ügyeletes gyógyszerész: Városi gyógyszerész-tár, Szt. György tér.

Ingyenes magyarnyelvű tanfolyamot tartanak a gimnáziumban az idegenajku tanulók számára. A zombori gimnáziumban minden téren példás munka folyik. Azoknak az idegenajku tanulóknak a részére, akik gyengén bírnak a magyar nyelvet külön díjmentes tanfolyamot rendeztek, hogy megkönnyítsék számukra a magyar nyelv elsajátítását és ezzel könnyebbé tegyék a tanulást.

Doroszlói hírek. A DMKSz doroszlói fiókja három heti szünet után vasárnap újból tartott előadást. A levante leányénekkar megnyitó kardala után Horányi Tibor tartott történelmi tárgyú felolvasást, majd Farkas Erzsébet szavaiata következett, azután dr. Vajda Tibor tartott előadást az egyes arcyonokok jelentőségéről. — A doroszlói Onkéntes Tűzoltó Egylet a most folyó háboruban elesett tűzoltó bajtársak árvaainak segélyezésére 62 pengőt gyűjtött össze tagjai körében.

Megindult a forgalom a belgrádi Száva-hídon. Belgrádból jelentik: Hivatalosan közölték, hogy hétfőn megindult a gépkocsiforgalom az újonnan felállított belgrádi Száva hídön keresztül. Gépkocsik csak nap közben közlekedhetnek saját veszélyükre.

Az örök limonádé

A cukor ize mindig édes és akiket a sors betegség folytán eltilt a cukor élvezetétől, azok pótszerű is ezerszer edesebb anyagot használnak a cukornál. Így vagyunk a szerelemmel is. A tavasz nem akar kimenni a divatból, a holdas esték romantikája vissza tér minden ifjúsággal és azok, akiket a koruk eltilt ettől az ifjúkori bódulattól azok az ezerédesben az emlékezésben keresnek és találnak vigasztalást. Tangó dalok szövegét nagyon ritkán írják ifjú szövegírók és ahol csurran a limonádé szöveggel és zenével egyaránt ott már az ezerédes fanyar izét érezni. De jó üzlet az emlékezés, mert kifizetődik, lévén a tömegfogyasztás éppen ebben a cikkben örökös és állandó. Nem érez az, aki szavakba tudja foglalni amit érez. Az legfeljebb csak emlékezik. Emlékezik egy csók izére eszébe jut egy aranyiszöke hajfonat és az igéző égszínkének szempár mindzett egy kis sóhajással és vágyakozással, a magánnyal és holdas estével együtt dalban elbeszélve kapható a szerzőnél, ára egypengő ötven utánnyomása tilos.

És így születnek meg a szezon slágerei ezer giccs közül az egyikben, bár az is limonádé izü megérezzük, hogy az emlékezést valódi élmény adhatta, igazi élmény amiből még maradt annyi életben, hogy megfájdítsa a szívet annak is, aki az örök törvény folytán hasonlóan a szerzőhöz szerelembe esett. Ugy fájdalom, hogy nem kapcsolódhatom be sem a tul fiatalok aktivitásába sem az öreg urak emlékezésébe csak mosolyogni tudok, ha felhangzik valahol az: „Ez volt a vesztém”, vadítóan bus andalító dallama.

Ilyenkor sajnos nem tudok mást tenni, mint méla buval megállapítani: úgy kell neki.

Több árdragítót ítéltek el a zombori törvényszéken. Zomborban a hétfői törvényszéki tárgyaláson több árdragítót ítéltek el: Budai Ferencné pulykát adott el 20 fillérrrel drágábban a megengedett árnál 30 pengő, illetve 6 napi elzárásra, özv. Beretics Jánosné és Zsizsics Milán csonoplyai lakosokat, mert a tojáást a megengedett árnál drágábban adták, 40 pengőre, vagy 10 napi elzárásra illetve 20 pengőre, vagy 5 napi elzárásra, Gertner János bácsgyulafalvai mészáros feleségét, mert a szalonna kilóját 36 fillérrrel drágábban adta, mint a maximális ár, 30 pengőre, vagy 6 napi elzárásra, Petlyánszki Katica ósziváci lakost, aki a diót 1.70 pengő helyett 3 pengőért adta, 20 pengőre, vagy 4 napi elzárásra ítélte a törvényszék uzsorabirája. — Bajcsev Demeterné vendéglős itéletét — mert a bort, illetve a spriccert a megengedett árnál drágábban mérte — a szegedi ítélőszék jogerőre emelte.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Mérgezést szenvedett egy munkás az üres benzintartályban. Óbudán a hajó kikötőben horgonyoz a Comos nevű hollandi gőzös, amelyen egy benzintartály van. Az üres benzintartály belsejét jégkereg borította és Rác Imre munkás bement a tartályba, hogy eltávolítsa a jeget. A tartály benzingőztetőj sulyos mérgezést szenvedett, eszméletlen állapotban szállították a Rókus-kórházba.

A zombori Magyar Iparos Dalárda

farsangi móka-estje február 17-én

a Polgári Kaszinóban

Ki tud róla? Werner Jakob, az apatini Westermayer Antal hajózási vállalat és fanyagykereskedő cég alkalmazottja a múlt hét keddjén délelőtt bejött Zomborba a vállalat itteni telephéhez, ahol nagyobb pénzüsszeget vett fel. Werner eltávozott a telep ről és azóta nyoma veszett. Werner a világháboruban sebesülést szerzett, amelynek következményeképen időről-időre elveszti emlékezőképességét és ilyenkor hetekig bolyong. Valószínű, hogy most is ilyen eset fordult vele elő. A vállalkozó az eltűnést jelentette a rendőrségen és a csendőrségen is. Aki Wernerről tud valamit, jelentse a hatóságoknak.

Ujverbászon a már másodszer vendégszereplő Krémer-szintársulat estéről-estére aratja sikereit. Állandóan zsúfolt nézőtér előtt kerültek bemutatásra a Becskereki menyecske, a Fityfirity, és a Kaland. Különösen nagy sikert váltott ki a Marica grófnó.

Elcsuszott a sikos járdán — eltörött a lába. Blum Andrásné ujverbászi idős asszony oly szerencsétlenül esett el a sikos járdán, hogy felsőlábzárcsont-törést szenvedett. Beszállították a szanatóriumba, ahol megállapították, hogy az esés következtében belső sérüléseket is szenvedett. Életben maradásához kevés a remény.

Nők a munkaszáznál. »K.K.« — A háboru okozta munkáshiány Németországban természetesen olavezetett, hogy a nők foglalják el sokhelyütt a férfiak helyét. A Német Munkafront (DAF) idevonatkozó jelentése szerint az ipari üzemek értesítései alapján a nők új munkaterületükön nagyszerűen beváltak. A gyárak kurzusokon tanították be a sokszor a férj helyére beugró munkásnőt és mint mondják, igen meg vannak elégedve új munkatársaikkal. A szociális kedvezmények, rövidebb munkaidő, stb. természetesen érvényben vannak a női munkások érdekében.

Gyilkolt, hogy megnősülhesen Két héttel ezelőtt megdöbbentő rablógyilkosság történt a Nagyvárad melletti Hegyközüljak községben. Agyonütötték és kirabolták Farkas Elekné 65 éves asszonyt. A csendőrség a nyomozást az áldozat hozzátartozóin kezdte, így fogta vallatóra az asszony 70 éves testvérét. Petri József nyugalmazott postamestert is. Hosszas vallatás után az öregember megtört és beismerte, hogy Farkas Eleknét ő gyilkolta meg. Elmondotta, hogy a gyilkosság estéjén egyedül maradt hugával a tanyán. Osszeszólalkoztak, mire füttykést ragadott és azzal négyszer fejbe-sújtotta. Amikor látta, hogy meghalt, a szék rényből magához vette az asszony 570 pengőnyi készpénzét. Lehuzta róla a kabátot és lábáról levetette a csizmát. Ezeket a tárgyakat batyuba kötve kutba dobta. Elmondta, hogy a gyilkosságot azért követte el, mert nősülni akart és pénzre volt szüksége. A csendőrséget a gyilkos nyomára egy expresszlevél vezette amely egy szilágymegyey faluból érkezett. Az ottani postamesternő megírta, hogy Petri nála dolgozott mint kisegítő alkalmazott. Megkérte a kezét, de a postaigazgatóság a házasságot nem engedélyezte.

A »VILÁGPOSTA« most megjelent számában egy missziósnővér leírja látogatását a timori »napkirálynál«. Amikor a nővér odaért a szalmafedeles »királyi« palotába, a király éppen a sertések között időzött, hogy kiadja a rendelkezést, melyiket kell ebédre levágni. A távol-keleti háboru egyéb színhelyeiről is közöl a lap főképp missziós vonatkozású tudósításokat. A lap szépirodalmi részében a legjobb katolikus írók írásaival találkozunk ezuttal is. Képes részében Szabadkát mutatja be a lap bőseges szöveg kíséretében, úgyhogy az olvasó tökéletes képet kap a visszatért Bácsvidék központjáról. A Világposta a kőszegi Szent Imre Missziós Szeuinárium kiadásában jelenik meg.

Nagy sikere volt a Zombori Sport Egylet farsangi estjének. A Zombori Sport Egylet szombaton este rendezte meg hagyományos farsangi táncestélyét a Vadászklubban. A multság a legjobb hangulatban folyt záróráig.

Halálraégett egy kislány. A győri Szent Erzsébet-telepen édesanyja rövid időre magára hagyta Stehenics Mária hároméves kislányt. A gyermek ruhája meggyulladt a kályhától és a szerencsétlen leányka égési sebeibe belehalt.

FILM

ARENA:

Enyhítő körülmény

A filmre azt is mondhatnánk, hogy egy nagy bűnügyi történet, a darab azonban inkább egy csodálatosan szép, mély gondolatokkal gazdag francia mese. A francia filmeket talán nem is kell lényegükben részletesebben ismertetni, hisz már tapasztalhattuk számtalanszor, hogy legtöbbnek szüzséje maga az élet: a francia filmírók mindig egy kisdarab életet mesélnek el... az „Enyhítő körülmény” is egy ilyen kisdarab életet mesél el, egyszerűen és mégis megkapón! Főszerepben Mila Parély és Andrex, valamint Maria José. Új műsorát az Arana, a legújabb hiraóok kíséretében csütörtökig mutatja be.

NEMZETI:

TEXAS

II. rész: A száguldó fantom

Aki a rendkívül izgalmas darab első részét látta, érthető kíváncsisággal várta a film második részét is, hiszen az első részben az Alarcos lovas bebizonvitotta rendíthetetlen bátorságát és azt az emberfeletti küzdelmet, amelyet a legnemesebb célok eléréséért vív. Most mint száguldó fantom harcol tovább az igazságért, igaz, hogy mire vége a harcnak, barátait is elveszti, de mindegyik halálához egy ragyogó hőstett fűződik! A befejező második rész, amely a legújabb hiraókkal fut csütörtökig, megható jelenetekkel ér véget.

KÖZGAZDASÁG

A téli fatisztogatás a gyümölcsvédelem alapja

Itt-ott még ma is találkozunk olyan gazdával, akinek az a meggyőződése, hogy a permetezésekből nem sok haszna származik a gyümölcsstermesztőknek. Ha ezeknek a természetőknek a gyümölcsöt megtekintjük, legtöbbször azonnal megtalálhatjuk a kedvezőtlen vélemény alapokát. Valóban, ha mitsem törődünk azzal, hogy fánk törzse egész cserepes a sok leváló kéregréstől, az ágakat vastagon belepíti a pajzstetű, vagy zuzmó, a korona tele van hernyófészkekkel, akkor ne csodálkozzunk azon, ha a permetezésekre fordított költség és fáradság nem áll arányban az elért haszonnal. Rögön megváltozna az ilyen gyümölcsbirtokos rossz véleménye a permetezések hasznáról, amennyiben a permetezések előtt gondosan elvégeznék fájának téli tisztogatását.

Miből is áll az a téli fatisztogatás? Kaporóvással, majd utána drótkéfével — legtöbbször megfelel a kemény surolókefe is — az elhalt kéregrésektől, zuzmótól, mohától, pajzstetűtől a fa törzsét és ágait megtisztítjuk. Vigyázzunk, hogy ennél a műveletnél a fa még élő szöveteit meg ne sértsük! Ugyanakkor eltávolítjuk a különféle hernyófészkeket, a gyapjas pillének a fa vastagabb részein található sárgásszínű szövedékekkel befedett tojászsomóit, vala-

mint a gyűrűspillének a vékonyabb ágakon fellelhető szürkészínű tojásgyűrűit. Nem szabad elfeledkezni a fán száradt gyümölcsöknek, az ugynevezett gyümölcsmumiáknak összeszedéséről sem. A fa téli tisztogatása alkalmával végezzük el a fák koronájának ritkítását is, amikor a beteg, száraz, egymást keresztező vagy befelénvő ágakat eltávolítjuk a nagyobb sebeket pedig gyümölcscskátránnyal bekenjük. A téli tisztogatás befejeztével mindenféle levágott, letörött, vagy lekaptart farészt gyűjtsünk össze s a kártevők megsemmisítése céljából égessük azt el.

Napos, enyhe téli napokon éppen anynyi és éppen olyan jó munkát végezhetünk mint a késő őszi hónapokban. Használjuk tehát ki a kedvező téli napokat és ne halasszuk a fatisztogatást márciusra, amikor a rügyfakadás előtti permetezések elvégzése rendszerint csak egész rövid idő áll rendelkezésünkre.

Ha fatisztogatással kell időben nem készülnünk el, annak legtöbbször az a vége, hogy vagy a tisztogatási, vagy a permetezési munkánkat el kell hagynunk, esetleg egyiket teljesen el kell hagynunk. Mulasztásának következményeiért azonban a gazda ilyenkor csak magát okolhatja.

50 százalékkal felemelték a gazdasági munkások baleseti segélyét

Báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter a Budapesti Közlöny szombati számában megjelent rendeletével az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézet balesetbiztosítási szolgáltatásait 50 százalékkal felemelte.

A gazdasági munkásság balesetbiztosítási szolgáltatásainak rendezésénél a földművelésügyi miniszter nemcsak az áraknak és a megélhetési költségeknek emelkedésére volt tekintettel, hanem figyelembe vette azt is, hogy a gazdasági munkásság életszínvonala a hatóságai bérmegállapítások következtében jelentősen emelkedett.

A gazdasági balesetbiztosítási szolgáltatásainak emelése elsősorban a gazdasági cselédek és a gazdasági gépmunkásokat érinti, akiknek száma együttesen körülbelül 800.000. A rendelet szerint a jövőben például a baleseti táppénz az ugynevezett napisegély, amely eddig 1 pengő 20 fillér volt most 1 pengő 80 fillérré emelkedett. A

százszázalékos baleseti járadék eddig havi 24 pengő volt, ezután 36 pengő lesz. A baleset miatt meghalt munkavállaló özvegye eddig 800 pengő temetési segélyt kapott, a temetési segély most 1200 pengőre emelkedik.

Természetesen ugyanilyen arányban emelkedik a haláleseti segélyhez csatlakozó és a gyermekek száma szerint igazodó pótlék is. Ez eddig az első két gyermek után 100—100 pengő, a további gyermekek után pedig 200—200 pengő volt, most az első két gyermek után 150—150 pengő, a további gyermekek után pedig egyenként 300 pengő jár. A szolgáltatások emelésével kapcsolatban mellőzhetetlen volt a balesetbiztosítás díjainak az emelése is. Ezért a rendelet 1942 január 1-től kezdődően a gazdasági cselédek balesetbiztosítási díját az eddigi 2 pengőről 3 pengőre emeli. Itt tehát az emelés szintén 50 százalékos.

A rostos és olajosnvények termelésének propagandája a mezőgazdasági kiállításon

A jelenlegi rendkívüli viszonyok között fokozott jelentősége van a mezőgazdasági kiállítást oktató csoportjainak mezőgazdasági nyersanyagellátásunk biztosítása tekintetében. Erre való tekintettel ez évben a földművelésügyi minisztérium tudományos kutató intézetei közül azok vesznek részt a kiállításon, amelyek a jelenleg különösen fontos növények termesztésének és feldolgozásának kérdéseivel foglalkoznak. Így ennek a kiállítási csoportnak gerincét idén az Országos M. Kir. Kender-, Len- és Olajnövénytermesztési Kísérleti Intézet anyaga fogja alkotni. Az Intézet munkásságának rendkívüli viszonyok által növelt fontosságát már a nevében viseli: a rostos és olajos növények termelésének előbbrevitelét hivatott szolgálni.

Kiállítási anyaga a négy főbb olajnövényünk: a repce, a napraforgó, a len és a ricinus termelésének bemutatásán kívül a többi számításba jövő növények ismertetését is felőleli valamint tájékoztatni fog arról a szerteágazó munkásságról, amelyet az

Intézet a rostot szolgáltató növények jobb termelhetése érdekében is kifejt. A kiállításnak ez a része nagyvonalúnak és látványosnak tervezett kivitelével is méltán számíthat arra, hogy az eddig is egyre tetszesebbé váló kísérleti kiállítások sorozatában hosszú ideig emlékezetes maradjon.

Az Országos Dohánytermesztési Kísérleti Intézet kiállítása is érdekelni fogja a gyakorlati gazdákat. »Dohánytermelő iskolá»-nak nevezhető sorozatban bemutatja a legutóbbi évek tapasztalatait és kísérleti eredménye alapján, hogyan kell a dohánytermelőnek helyesen dolgoznia a palántaneveléstől kezdve egészen a levél beváltásáig. A dohányt fenyegető kártevőktől azok leküzdéséről, valamint a nemesítés irányelveiről és az eddig elért eredményeiről szóló — természetben bemutatott mintákkal élénkített — anyag fogja még kiegészíteni a rendkívül tanulságosnak ígérkező kiállítást.

A M. Kir. Gyógynövénykísérleti Intézet kiállítása az egyre nagyobb jelentőségre szert tevő gyógy- és fűszernövények

termesztési viszonyait és a vadon termő gyógynövények gyűjtésének módjait és az ezuton elérhető hasznot fogja szemléltetni. Nemzetgazdaságunk mérlegében mind tekintélyesebb szerephez jutnak a gyógynövények és kivitelük. Különösen Kárpát-alja és Erdély egy részének visszatértevel növekedett a gyógynövénygyűjtés jelentősége, mint az ottani szegénysorsu mezőgazdasági lakosság egyik kereseti lehetősége. remélhető, hogy az ideai kiállítás további hiányokat fog szerezni a gyógynövénygyűjtésnek és így újabb jövedelmi lehetőség nyílik a gyógynövényekkel foglalkozóknak. Végül az intézet kiállítási anyaga a különböző gyógynövényekből nyerhető illóolaj gyártásának eddig még kevesen ki nem aknázott kérdéseivel, valamint annak a segítségnek szemléltetésével foglalkozik, amit e téren a hozzáfutóknak nyújthat.

Zár alá vették a szerszámkészleteket

A hivatalos lap szombati száma közli a minisztérium rendeletét egyes faanyagkészleteknek a termelőnél zár alá vétel tárgyában. A rendelet szerint a tűzfűtésbiztosításának újabb szabályozása tárgyában kiadott előző rendelet értelmében bejelentési kötelezettség alá eső faanyagkészletek közül a szerszámkészletek zár alá vétetnek. A zár alá vett készletek raktározása, felhasználása, feldolgozása és forgalombahozatala tekintetében az ingatlan tulajdonosa, birtokosa, haszonbérletje és a termelő csak az iparügyi miniszternek a földművelésügyi miniszterrel egyetértve adott engedélye vagy az iparügyi miniszter által a földművelésügyi miniszterrel egyetértve kijelölt szerv engedélye alapján rendelkezhetik.

Az új felárak és ártöbbletek áthárítása a kereskedelemben

A közellátásügyi miniszter 54.281—1942. K. M. sz. alatt leiratot intézett a kereskedelmi és iparkamarához. Ebben megengedi hogy a kereskedők átháríthassák azokat a felárakat és ártöbbleteket, amelyeket a gyáriparosok a 61.101/1941. Ák. sz. rendelet alapján és a kisiparosok az 51.071—1942 K. M. sz. rendelet alapján felszámíthatnak.

Azokban a kereskedői szakmákban, ahol bruttóhaszonkulcs van megállapítva, az áthárítás oly módon történik, hogy a bruttó haszonkulcsot a kereskedő a megnövekedett beszerzési ár alapulvételével számíthatja ki. Azokban a kereskedői szakmákban, ahol sem bruttó haszonkulcs, sem összegszerűen megállapított eladási ár nincs megállapítva, a kereskedő a megnövekedett beszerzési árhoz a rögzített 1939 augusztus 26-iki haszonösszeget adhatja hozzá. Az áthárított felárakat a kereskedő azonban külön tételben feltüntetni. Ahol az eladási árak összegszerűen vannak megállapítva, azokat csak a közellátásügyi miniszter külön engedélyével lehet megváltoztatni és ez árak megváltoztatását az érdekelteknek 15 napon belül kell kérnük.

Milliomos lett a szegényházi ápolóból

Hogy a neveknek van-e valami befolyása az emberi sorsra, régtől vitatott téma, melyet sohasem lehet eldönteni, mert mindegyik fél tud hivatkozni példákra. Ami a bulgáriai Plovdivban élő olasz származású Felice Felicissimo Solari urat illeti, a régi közmondás mindenestre megbizhatatlannak mutatkozott, mert sokat ígéro neve ellenére (— a legboldogabb a boldogok között a nap alatt) Solari ur sorsa mindezideig meglehetősen mostoha volt és utolsó éveit már a szegényházban töltötte. A 65 éves öreg itteni magányában eszmélt fel nevének jelentésére és összekeregetett fillérelért nyomban sorsjegyet vásárolt. És íme, mintha Fortuna asszony is elszégyelte volna magát eddigi hütlenségéért, fél millió levélval megnyerte a második főnyereményt és most városának Krözüsa.

SPORT

«○○○○»

Palicson lesz az 1942. évi úszó kongresszus

Szabadkáról jelentik: A MUSz leiratot intézett a Palicsi SK-hoz, hogy az idei úszó kongresszust Szabadkán, Palicsfürdőn óhajtja megrendezni. Palics örömmel fogadja a tervet annál is inkább, mert ígéretet kapott az OSK-tól, hogy korszerű úszoda megépítésére segílyt fog kapni. Az úszókongresszus és a vele kapcsolatos nagyszabású úszóverseny megrendezésére irányuló előkészületek már megkezdődtek.

Szabadkai úszóörökben nagy jelkésedést keltett, hogy a szövetség Kassa és Nagyvárad után Szabadkát tüntette ki a kongresszus megrendezésének a megbízásával.

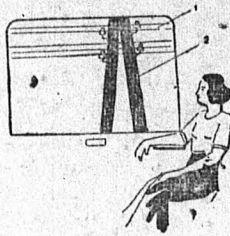
Az óbecsei Előre lett az őszi tekebajnok

Az óbecsei tekézó alszövetség őszi bajnokságát az óbecsei Előre TE nyerte veretlenül 16 ponttal 1662:1358 faarányban. A csapat. A csapat a ritka teljesítményt csak a vezetőség és a játékosok lelkes, odaadó együttműködése révén érthette el.

A Kulai AFC és az újverbázi cukorgyár csapata február 21-én barátságos mérkőzést játszik Kulán. — A KAFC a nagy hi

A Délvidék német nyelvtanfolyama

Irja: Dr. Végh Zoltán középiskolai okl. tanár.

Ich bin sehr hungrig.
Ich habe viel Essbares für die Reise mitgenommen.
Ich möchte lieber in den Speisewagen gehen, dort bekommen wir einen Teller Suppe oder eine Tasse Kaffee. Es tut dem Menschen gut beim weisgedeckten Tisch zu sitzen.

Hier im Zug ist alles verräuchert und schmutzig.

Warten wir nicht bis der Zug in einer grösseren Station einläuft um dort im Bahnhofrestaurant ein gutes Mittagessen zu nehmen?

Du hast recht, es wird viel weniger kosten.

Nagyon éhes vagyok.
Sok ennivalót hoztam magammal az utazásra.
Jobban szeretnék az étkezőkocsi-ba menni, ott kapunk egy tányér levest vagy egy csésze kávé.
Jót tesz az embernek a fehér, terített asztal mellett ülni, itt minden füstös és piszkos.
Ne várjuk meg míg egy nagyobb állomásra befut a vonat, hogy ott a pályaudvari vendéglőben egy jó ebédet együnk?
Igazad van, sokkal kevesebbe fog kerülni.

Szószedet

mitnehmen, nahm
mit, h. mitgenom-
men
verräuchert

magával visz
füstös, megbarnult

keinesfalls
das Wetter, -s
sternklar
mondhell

semmiesetre sem
az időjárás
csillagfényes
holdvilágos

Dr. VÉGHÉ eddig megjelent nyelvkönyvei: „Igy tanulok angolul” és „Igy tanulok németül”, első kötet kapható Dr. Véghé Nyelviskolájában: Budapest, Endresz tér 6 és minden könyvkereskedésben.

deg ellenére is rendszeresen edzéseket tart és erősen készül a tavaszi mérkőzésekre, hogy felküzdje magát az utolsó helyről. Már is jelentős erősítést kapott Pestről Máhr (Maros), a volt »Szürketaxi«- és Gá-

bori a volt Zuglói I. o. ligacsapat kitűnő két csatára személyében. A KAFC edzője Gábori lesz. A kula csapatnak most már csak egy nagyszerű kapusra lenne szüksége.

(39)

A titkok folyosója

A „Délvidék” eredeti regénye • Irta: Kozma Béla

— Nem értem, — jegyezte meg Patterson, — ha idegennek tilos itt járni, hogyan juthat ide Pappdiamantopulosz?

A csempész csodálkozva nézett az angolokra.

— Hogyan hát önök nem tudják?

— Mit?

— Hogy Pappdiamantopulosz Evansz lord munkavezetője. Már huszonnyolc év óta...

A detektív és a lord olyan pillantással néztek egymásra, mint akik előtt egyszerre megvilágosodik minden. Most már értették nemcsak a csempészkirály legendás gazdagságát, de azt is, hová tűnt az utóbbi évek alatt az a rengeteg szobor, műemlék, és aranykincs, ami a görög földön folytatott legkülönbözőbb ásatások során bukkant napfényre, hogy azután érthetetlen módon nyoma veszen. Így már érthető volt az is, hogyan juthatott hozzá mindezekhez a furfangos görög. És nemcsak ezekhez, amiknek elvesztését a kutatóknak fájdalommal kellett tapasztalniuk, de igen sok olyan műkinchez is, amik létezéséről a tudós kutatóknak sejtelmük sem volt és amik föltalálása soha nem is került tudomásukra hiszen az ásatásokat mint a kubicosok vállalkozója, éppen a csempészkirály vezette, valószínűleg nem csak itt, hanem egybűt is, különféle neveken és így minden kibányászott kincs-elsősorban az ő és emberei kezébe került. A régészeknek aztán csak azokat adták át, amik nekik már nem kellettek, vagy amiknek fogyatékos arkeológiai ismereteikkel nem tulajdonítottak értéket és fontosságot.

A villanylámpa fényétől felriasztva denévérek surrantak el a fejük fölött, lomha békák embermagasságu pitoszok, kő és cseréphombórák álltak a falak mellett, úgy, ahogy azokat az egyiptomi kanópuszokra emlékeztető állatfejes vázák hosszú sora: ezekben olajat, drága kenőcsöket, balzsamokat tarthatott a hajdankori raktárnak, míg a nagyobbakban, amelyek felső pereme csaknem a mennyezetig ért, minden valószínűség szerint gabonát tároltak.

Arlingtonból még ezekben az izgatott pillanatokban is kitért a tudós: ellenállhatatlan vágyat érzett a fehér, sárga és piros mintázatú, csodaszép vázák behatóbb megvizsgálására. A zseblámpa fényköre azonban máris tovább vándorolt, abban az irányban, ahol Karasevdasz az egyik labriszokkal díszített pitosz mögött eltűnt az árnyékban.

Keskeny falrepedés előtt álltak, amelyen azonban macskaugyességgel kuszott be a csempész, ők követték. Tágas helyiségbe jutottak ismét, amelynek mennyezetét oszlopok tartották. Karasevdasz megállt.

— Itt vagyunk.

Patterson orrát különös illat csapta meg.

Mintha kevéssel ezelőtt cigarettáztak volna... Körüljárta lámpája fényét a teremben. Az imbolgoló fénykör vakítóan csillant meg a terem közepén álló hófehér márványszobron.

— A „Knydoszi Afrodite”! — kiáltott fel Arlington és odarohant a szoborhoz, amelynek karjai mögül hirtelen két másik eleven kar meredt elő, revolvert szegezve a hivatlan látogatókra.

— Egy lépést se tovább, mert mindketten a halálfiat! — hangzott a harsány kiáltás. Patterson válaszul előrántotta a revolverét, de ez a következő pillanatban nagyot csörrenve koppant a márványpadozaton. Karasevdasz kiütötte a kezéből, hogy villámgyorsan fölkapva, azt a detektív melléne... most ő szögezte.

XXVI.

Patterson nem érte váratlanul a támadás. Minden meglepetésszerűsége ellenére is el volt rá készülve. Tudta jól, hogy Karasevdasz csak az alkalomra vár, hogy ellenük fordulhasson, arra azonban csakugyan nem számított, hogy éppen az ő saját revolverét fogja a szívének irányítani.

— Egy pillanat alatt végezhetnék önökkel, mert teljesen a hatalmamban vannak. — mondta ünnepélyesen Pappdiamantopulosz és a szobor mögül előlépve igyekezett látogatói előtt a nagylelkűség pózát felolteni. — Egy-egy golyóis elég lenne mindkettőjüknek és ugy el tudnám tüntetni önöket, hogy soha senki rájuk nem találja. De nem teszem. Be akarom bizonyítani, hogy súlyosan tévedtek, amikor közönséges banditának néztek.

— Ami a viselkedését illel... vágott közbe Patterson, de a csempészkirály letorkolta:

— A viselkedésem olyan, amilyent rám kényszerítettek. Kétségtelen, hogy el lehetett volna intézni ezt a dolgot szalonképesebb formában is és nem rajtam mult, hogy akkor... amikor ajánlatomat az összes udvariassági formák betartásával megtettem, nem jött létre közöttünk egyezés... Nemde milord, — fordult most gunyos mosollyal Arlingtonhoz, — emlékszik még Swift Jonathanra, a chihagoi konzervgyárosra, akinek félmillió dolláros ajánlatomra az volt a válasza...

— Hogy minden teketória nélkül kidobtam, — válaszolta a lord, — miután előzőleg már alaposan próbára tette a türelmemet.

— Ugy van milord, ezt tette: kidobott. Nos, én udvariasabb leszek, mint ön és kidobás helyett mindkettőjüket ittmarasztom addig... amíg be nem látják, hogy az önök, de főleg Arlington lord érdekében áll ennek az üzletnek sürgös megkötése.

— Nem óhajtok önnel semmiféle üzleti kapcsolatra lépni, — kiáltotta oda Arlington öszinte megvetéssel.

— Miféle ajánlatról beszél, miszter? — érdeklődött a detektív.

— Arról, amit ezelőtt pár nappal Arlington lord dolgozószobájában tettem. Azt most megismétlem, illetve még most is állom.

Folytatása következik.

Végr. szám: Pk. 1274/42/5.

Kitűzési díj: 6.— pengő befizetve.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Szabó Márton, bezdáni lakos végrehajtató javára (képv. Kollár Mátyás zombori ügyvéd) 800.— pengő követelése és jár. erejéig 1942. évi március hó 11. napján d. u. 15 órakor Bezdánban, Horthy Miklós utca 74. sz. alatt a zombori kir. járásbíró P. 2484/41/2. sz. végzésével elrendelt végrehajtás során lefoglalt 1.750.— pengő becs értékű alábbi ingóságok, butorok: 1 ágy, 2 paraszt kocs, 1 rakás akácfa és 1 kanca ló; bíróilag elárvereztetnek.

Zombor, 1942. évi február hó 13. napján.

Tucákovits s. k.,

(P. H.)

kir. bir. kiküldött.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések ára szavankint 10 fillér. Terjedelmi minimum 10 szó. Jelíges hirdetések kezelési költsége 20 fillér. Csak felülbélyegzett jelíges leveleket továbbítunk. — Kérdezősködésekhöz választélag melléklendő.

Eladó 1 éves, golvós, 4 lyuku Hoffherr motor, valamint 4 HP Hoffherr motor. Kiss Sándornál, Bács Gyulafalva. a-1250-f

Zongora, bécsi gyártmányu, jókarban levő eladó. Zombor, Aranvgerenda u. 20. a-1249-f

Ház forgalmas helyen, jóforgalmu vendéglővel

lakással azonnal eladó. Bővebbet a tulajdonosnál: Sesevics Péternél, Kalap utca 2 a-1248

Keresek megvételre Erdévi Nvereménkyöt vényt. Cimeket a kiadóhivatal továbbít. a-1275-f

Bornince hordókkal és teljes felszereléssel együtt kiadó. Szeged, Béke ucca 2/b. a-1274-f

Elvesztett vasárnap este, egy dobozban arany karkötő, valamint egy arany női nyaklánc, a Rákóczi uton a Vadászúrti. Becsületes megtaláló 50.— pengő jutalomban részesül. Cim meg tudható a kiadóhivatalban, vagy a rendőrségen. a-1276-f